Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 282. Vineri în 22 Decembre (3 Ianuariu 1896).

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4

Logica compatrioţilor nostri

Timişoara, 3 Ianuariu n.

Ori de care pănură politică ar fí compatrioţii nostri, în una ei totuşi nu se deosebesc unii de alţii, a nume în poticnirile şi schiopătările lor în logică, când e vorba de cestiunea naţionalităţilor, recte de împăcarea şi îndestulirea noastră.

În această privinţă logica şi deducţiunile lor nu culminează în alt punct, de cât în cnută! Nici odată nu se ocupă în serios de cutare punct al programului nostru naţional pe care l'ar esaminá cu atenţiune şi fără preocupare, ca sĕ se convingă în serios: dacă acela ar fí ori ba realisabil, dacă pretensiunile noastre, formulate în program sau în cutare punct al sĕu, sunt juste, îndreptăţite ori ba? Din contră: ei ţin morţiş — la rĕtăcirile lor, şi inima numai atunci li-ar creşte de bucurie, când noi numai de frica, nu ştiu a cui, fără motiv, fără basă solidă şi serioasă ne-am deslipí de programul nostru şi prin asta am dá lumei dovadă, că pe terenul politic suntem nişte oameni fără căpătâiu, fără convingere politică, fără pricepere şi organisare pe terenul luptei. Ar voí, ca în dragul agraţiărei sĕ facem asta — —

Se 'nşeală amar compatrioţii nostri. Nici odată nu ne vom abate fără motive şi fără reson politic de la programul nostru naţional! Vom persevĕrá pe lângă el — chiar şi până la moarte, dacă moartea ne aşteaptă pentru ţinuta şi lupta noastră!

De-odată vom continuá tot mereu a 'i combate pe »fraţii« nostri şi a arĕtá publicului şi lumei, că nu noi, ci ei sunt în rĕtăcire şi în greşeală . . .

În ḑilele trecute vĕḑurăm un nou cas de poticneală şi de schiopătări în logica şi consecinţele sale, în jurnalul bineredactat şi foarte lăţit maghiar »Budap. Hirlap«.

Din incidentul călĕtoriei la Bucureşti, a primirei pompoase şi a vorbirei părintelui Lucaciu, numitul organ ia despre toate acestea act şi constată, în mod foarte corect, că »agraţiarea celor fosti întemniţaţi nici pe departe nu au liniştit, nici molcomit, nici îndestulit pe români,« —

»că călĕtoria dlui Lucaciu arată că focul nu numai că arde sub spuză, ci arde chiar în flacări, ear' *cestiunea naţionalităţilor încă nu a încetat a fí cestiunea cea mai importantă a Ungariei,*« —

»că Ungaria n'are sĕ se teamă de cele ce se petrec cu păr. Lucaciu în Bucureşti, dar' nici folos nu are Ungaria din aceea, că *cestiunea naţionalităţilor, neglesă în decurs de mai multe decenii,* tot mereu produce astfeliu de fructe.«

Repetăm: constatările acestea, făcute din partea numitului organ de publicitate, sunt foarte corecte şi sănĕtoase, de şí nu ca urmate din actul de sub întrebare; dar' apoi, care este deducţiunea ce o face acelaşi organ, întemeiat pe constatările sale?

Omul cu mintea sănĕtoasă şi cu judecată raţională nu ar putè face altă deducţiune, de cât: *a resolvá în mod definitiv cestiunea de naţionalitate, a repará ceea ce »de mai multe decenii a fost negles.*«

Asta ar fi sĕ fie unica deducţiune logică, sănĕtoasă.

Dar' oare la ea a ajuns numitul organ? Doamne fereşte!

Patriotica ajunge a se plânge de demonstraţiunile din Bucureşti, a-şi sparge capul cu posibilităţile de a pune lanţuri sau frâne pe mânile, sau minţile, sau pe libertăţile individuale ale cetăţenilor din statul vecin, şi apoi a esclamá ăstmod: »Dacă în aceste privinţe nu sunt legi, oare de ce nu ia guvernul iniciativa de a provocá cu grabă cutareva dispoziţiune legislatorică, care în aceasta nefericită ţeară ar face imposibil acest miserabil (gaz) ram al tradării de patrie!«

Nu ne putem închipuí, nici macar pe departe, o modalitate sau oare-care »dispoziţiune legislatorică« a ţerei noastre, prin care s'ar putè ajunge acel scop, ce'l doreşte »Bp. Hirlap« într'o ţeară vecină, independentă de statul nostru şi autonomă: ca legea noastră sĕ aibe efect şi resultat, sĕ fie acolo respectată.

Din contră, de tot posibil şi după noi uşor ar fí, ca aici în ţeară sĕ se facă ceea ce toate naţionalităţile nemaghiare pretind şi aşteaptă: resolvarea definitivă a cestiunei naţionale, prin care s'ar secá cu desĕvêrşire izvorul »călĕtoriilor« şi »demonstraţiunilor« din Bucureşti!

Dar' asta nu-i pică în minte lui »Bp. H.«; aşa ceva este nepriceput de ei, la astfeliu de deducţiune logică ei nu ajung.

Se mai poate oare sĕ sperăm la o conţelegere cu ei?

Dacă da, când se va întêmplá asta?

Cât amar de timp sĕ mai treacă? Câte dezastre şi calamităţi trebue sĕ 'i mai ajungă, până când vor căpĕtá o minte sănĕtoasă?

„Colţul azuríu".

Reproducem din şi după „Gazeta Transilvaniei" din Braşov următoarele:

Pornirea cea mai nouă.

Am aflat şí despre secuestrarea „Tribunei" din partea dlui Dr. Raţiu, pentru o pretensiune, ce o are faţă cu ea, mai întâiu din foile ungureşti.

„Tribuna", adevĕrat, că într'unul din numerii sĕi ultimi, respunḑĕnd la faimele colportate de foile maghiare, se sileşte a reduce afacerea pendentă la tribunalul civil din Sibiiu *numai la o „afacere de drept privat", fără de nici o însemnătate naţională*". Dar' fapte, ce nu se pot tăgăduí, şi la a căror cunoştinţă *am ajuns ulterior şí noi,* ne arată, că nu este aşa, şi că *divergenţa, ce s'a escat între preşedintele comitetului şi deţinĕtorii actuali ai „Tribunei", este de o natură mult mai gravă şi atinge interesele însemnate ale partidului nostru.*

„Aceasta ni-au indicat'o nu numai faimele respândite prin ḑiaristică, dar' mai vêrtos şí ciudatul conventicul din Braşov, la care au acurs tot numai *prietini personali ai actualilor redactori ai „Tribunei"* şi care, pre cum s'asigură, sĕ se fi ocupat serios cu cestiunea, *ca Dr. Raţiu sĕ fie delăturat, deoare-ce vederile lui nu se mai unesc cu acele ale dlor Mangra, Russu-Şirianu, Slavici, Brote, Albini, cari dau şí aḑi direcţia la „Tribuna"*.

Foişoara „Dreptăţii."

Un şcolariu resfăţat.

(Din vieaţa unui învĕţătoriu.)

(Continuare.)

De când Georgiţă a spart ocheţii de la fereastră a rĕmas liniştit, nu mai dedeá nici un semn de vieaţă — pe cât timp durăse lumina ḑilei. Apropiându-se întunerecul, Georgiţă începe a se mişcá prin şcoală.

. . . Mĕ rog . . . am lipse trupeşti, aşi voí sĕ ies afară — începe a grăí Georgiţă.

Am chiămat servitoriul, i-am dat cheia şi ordinul: sĕ'l conducă şi, apoi, eară sĕ'l aducă şi încuie în şcoală.

Ese Georgiţă, însĕ — cu capul plecat. Servitoriul îl ţine strîns de mână, , . . . după câteva momente revin ambii, îl bagă în şcoală, . . . eu stĕteam la uşă, nu i-am ḑis nimic, însĕ cu mâna proprie am prins şi sucit cheia uşei.

O tăcere de câteva minute. Întunerecul progresează mereu. Deodată începe tumultul. Tabla, scăuníile, scaunele, toate încep a se mişcá! Servitoriul aleargă la mine.

— Domnule! rupe, strîcă tot.

— Las' sĕ strice.

— De ce nu permiţi sĕ înnopteze la mine?

— Atunci mai bine s'ar aflá el a casă, la părinţi. Dacă ar înnoptá la tine, nu ar simţí pedeapsa.

S'a făcut noapte completă. A trecut cam jumĕtate de oară de când s'a liniştit, tace. După asta urmează un vaet: vai, eată strigoii, mĕ mâncă, mĕ sugrumă, sloboziţi-mĕ!

Eu mĕ culcásem, servitoriul întră la mine, cu rugări . . .

Nu 'i rĕspunseiu eu. Las' sĕ-l chinue strigoii . . nu e bun de alta. —

*

In chipul acesta înnoptă Georgiţă,

Când şcolarii au început a se aduná la şcoală, am dat servitoriului cheia, ca sĕ'l elibereze. Nici n'a eşit bine din şcoală până ce de nou a început a loví pe conşcolarii sĕi. Plângerile şi vaetele acestora străbat la auḑul meu, trebuinţa mĕ reclamá între dînşii. Ce e? — Mĕ bate Georgiţă. Georgiţă pleacă afară. Eu îl opresc. Mĕ ignorează. Eu însĕ'l înhaţ de sub ceafă: În şcoală! Dacă nu vei stá liniştit, sĕ ştii, că eară nu vei înoptá a casă. Georgiţă sloboade capul în jos şi întră în şcoală.

Am observat ce căutături urîte aruncá. Supĕrat şi indignat, nici ca se uitá la mine; eu însĕ ignorez toate astea şi nu'l regardez de feliu . . . conversez şi glumesc cu şcolarii din apropierea lui, la el nici că mĕ uit.

Am observat însĕ ceva la şcolarii mei, ce nu-mi conveniá de feliu. Până când eu trăiam bine cu Georgiţă şi glumeam cu el, până atunci toţi şcolarii se apropiau de dînsul şi conversau cu el; ear' din momentul înduşmănirei încoaci, şcolarii toţi erau reci faţă de dînsul şi nu se apropiau de el. Asta nu-mi conveniá. Vedeam însuşirile poporului nostru: e destul, ca unul sĕ alunece, spre a alergá apoi toţi asupra lui, ca sĕ-i frângă grumazul.

Am cuprins soartea lui Georgiţă. De câte-ori în vieaţa mea am păţit şí eu ca dînsul! Sĕ mĕ ajungă numai o nefericire, cât de mică, şi toţi câţi mĕ iubesc se vor resculá asupra mea . . . . . . şi cât de dureroasă este rana ce ţi-o înfig ai tĕi în carne! . . .

Însĕ nu mi-se poate sĕ-mi schimb posiţia faţă de Georgiţă. M'am hotărit sĕ'l vindec de desmĕţarea lui, nu se puteá sĕ mĕ arĕt îngăduitoriu faţă de el.

Eată şí planul meu. Am sĕ fac cu el aceeaşi, ce el va face cu alţii. Şi o voiu face fără cruţare, ca el, şi voiu perseverá la aceasta până atunci, până când nu voiu observá, că el simţeşte cât de dureroasă este nedreptatea ce se face altuia. Acesta mi-a fost planul, acum sĕ vedeţi cum l'am esecutat.

*

Am observat intenţiunea re[illegible] in faptele lui şi la moment îi resplătiam cu aceeaşi monetă. Într'o ḑi Georgiţă înbursucat pentru că dintre conşcolarii sĕi nici unul nu se însoţiá cu dînsul, trage trei pumni preste cap unui coleg. Acesta plângênd vine la mine, îl acusă. Am tăcut. Urmează oara de prelegere: cetirea. Toţi cetesc. Georgiţă încă ceteşte. Nu i-am ḑis nimic, însĕ când a fost gata, i-am ras şí eu trei palme preste cap.

Despre astea cetitorii nostri se pot convinge dintr'un articol apărut în „Gazeta Poporului" din Bucureşti de la 16 (28) Decembre a. c. şi intitulat „Tribuna".

„Lămuririle", ce le dă articolul amintit publicat în „Gazeta Poporului" şi cari, după ce le-ai cetit, te lasă într'o nedumerire şi zăpăceală şi mai mare, plus că te revoaltă prin cinismul lor, nu pot fi întrecute de cât numai de „*lămuririle*", *ce le publică „Tribuna" de adi şi cari între toate pamfletele, câte au vědut de doisprediece ani lumina dilei în coloanele acestei foi, sunt de sigur cel* **mai miserabil, cel mai cutezat şi imper tinent.**

Eată articolul din „Gazeta Poporului" de la 16 (28) Novembre.

„*Tribuna*".

S'a vorbit foarte mult şi s'au spus foarte multe în timpul din urmă despre valorosul diariu român din Sibiiu, a cărui secuestrare din partea dlui Dr. I. Raţiu a emoţionat dureros pe cea mai mare parte din lume. Credem, că este bine sě arětăm clar: cum stau lucrurile într'adevěr cu aceasta secuestrare în speranţa, că astfeliu vom ajutá la mai grabnica limpedire a situaţiunei, pe care nişte fabricanţi de intrigi şi rěspânditori de calumnii cearcă s'o încurce şi s'o facă inextricabilă prin machinaţiunile lor.

„Tribuna" a apărut la 1884 şi a eşit în contradicere cu voinţa comitetului naţional de pe atunci, care ţineá sě scoată dînsul un diariu politic. „Tribuna" a fost resultatul preocupărilor ce născuse în câţiva tineri deprimarea spiritelor în Ardeal şi Ungaria, în urma acţiunilor politice ale comitetului de pe atunci, sau mai precis, a lipsei de acţiune a comitetului.

Fundatorii „Tribunei" au fost următorii şease tineri români: dnii Aurel şi Eugen Brote, Ioan Slavici, Ioan Bechnitz, D. Barcian şi D. Comşa.

Ideia fundamentală care-i călăuziá la întemeiarea diariului şi care i-a condus în lupta lor de atunci până adi, a fost: ridicarea spiritului naţional între români prin acţiuni energice, dar' legale, prin stăruinţa asupra dreptelor revendicări ale românilor cu speranţa într'o finală împăciuire, care sě resolviască cestiunea română pe temeiul unei monarchii habsburgice puternice, care sě fie de altă parte razim şi pentru regatul român. Totdeodată ei respingeau de la sine cu energiă politica iredentistă, şi aceasta respingere au avut ocasiunea sě şi-o manifesteze în mod public şi luminos la 1886, când dl Secăşeanu şi ceilalţi trimiseseră peste munţi cunoscutul manifest tipărit cu litere roşii.

De la 1884 până adi „Tribuna" a trecut prin foarte multe greutăţi. Grupul de tineri care o fundáse nu s'a descuragiat nici faţă cu bănuelile calumnioase ale protivnicilor, nici faţă cu loviturile ungurilor, şi şi-a urmat cu hotărîre acţiunea întreprinsă. Ei au avut fericirea sě vadă, ca urmare a luptei ce duceau, strîngêndu-se în jurul lor şi al diariului lor tot mai mulţi aderenţi din popor, până când au ajuns sě imprime politicei naţionale timbrul lor şi sě vadă „Tribuna" proclamată diariu al partidului, al naţiunii, în anul 1890.

Bine întărită prin situaţiunea nouă, ce-şi creáse prin propria sa vrednicia, „Tribuna" a ştiut sě facă din anii 1891—94 o epocă de culminaţiune a politicei sale.

Numai cu ajutoriul ei şi al întrepizilor ei luptători s'a putut salvá poporul de nişte conducětori, cari prin acţiunile şi purtarea lor compromiteau causa naţională, conducêndu-se de principiul că Românii n'au nici un viitoriu şi nici n'au sě-l caute. Dl Babeş şi ceilalţi fiind înlăturaţi, (mişeleşte! — Red.) tinerii fundatori ai „Tribunei", ajungênd arbitri ai situaţiunii politice, puseră în fruntea comitetului naţional pe Dr. I. Raţiu, care de mai mult timp se desinteresáse de greutăţile luptei. Graţie acţiunii fundatorilor „Tribunei" ajunşi la cârma afacerilor naţionale, s'a putut îndeplini şi vechia şi importanta ideiă politică a ducerii memorandului la monarch (recte la Camarila din Viena. Red.) Ce a urmat de atunci se ştie de către toţi. (Da, am perdut tot ce aveam. Red.)

Fundatorii „Tribunei" organisáseră institutul tipografic şi diariul ca societate pe acţiuni. Cele mai multe acţiuni fuseseră subscrise de către ei şi amicii lor politici. În 1888, patru ani după întemeiarea „Tribunei", dl Al. Mocioni subscrise şi d-sa un numěr de acţiuni şi intrá astfel între conducětorii diariului; (adevěrul e, că dl M. a fost *rugat* sě intrevină cu punga sa, s'o scape de perire. Red.) fundatorii „Tribunei" credeau bine sě atragă în cercul lor de acţiune toate elementele ce se puteau sperá, ca bune de luptă în folosul mişcării naţionale. În 1891 dl Mocsoni a plecat din comitetul de administraţiune al Institutului, şi prin retragerea acţiunilor sale, a provocat lichidarea Institutului (minciună infamă! Red.) şi a pus un moment în cumpěnă esistenţa „Tribunei". Dl Mocsoni întráse la „Tribuna" cu rezerve şi a eşit de la „Tribuna" cu intenţia de a rěsturná toată acţiunea, ce ea o făcuse. (Minciună infamă! Red.)

Lichidarea Institutului tipografic puteá face sě treacă „Tribuna" în cine ştie ce mâni, ori o puteá chiar face sě dispară. Deja Ungurii se bucurau prin presa lor, că s'a terminat cu epoca „Tribunei". Atunci fostii fundatori ai diariului au impus oare-cum unuia dintre ei, dlui Eugen Brote, îndatorirea de-a mântuí situaţiunea şi i au cerut sě iee asupra sa Institutul şi „Tribuna" (A cumpěrat fără parale. Red)

În 1893 dl Eugen Brote a trebuit sě părăsiască Ardealul (sě fugă voinciosul! Red.) şi s'a stabilit la Bucureşti. Dsa remăsese proprietariul diariului (fără a'l fi cumpěrat. — Red.) în combinaţiunile politice ale guvernului trecut a întrat pe la sfêrşitul acelui an, necesitatea, ca dl Brote sě părăsiască proprietatea. S'au început atunci presiuni guvernamentale de aici asupra oamenilor de dincolo şi, curênd după ce s'a făcut unele legături cu dnii Tache Ionescu şi N. Filipescu, dl Dr. I. Raţiu a cerut însuşi de la dl Brote sě lase altcuiva diariul. În acelaşi timp, guvernul unguresc suspendáse foaia. Cu toate că 'i-se făcuseră două oferte de cumpěrătoare a diariului, dl Brote, cedând ideei dlui Dr. Raţiu şi celorlalţi, a stăruit însě, ca diarul sě treacă în proprietatea comitetului naţional.

Îndată ce însě acest comitet a perdut posibilitatea de a se representá ca persoană de drept înaintea legilor, susţinerea „Tribunei" în formă de proprietate privată a fost încredinţată dlui Liviu Albini, om în care şi fostul comitet şi dl Brote aveau deplină încredere.

Când osândiţii în procesul Memorandului au fost agraţiaţi şi au eşit din temniţă, dl Dr. I. Raţiu a pus dlui L. Albini alternativa: sě facă o cesiune de drept lăsându-i lui personal proprietatea institutului şi diarelor, ori sě plătiască o sumă de 19.500 florini.

Pe ce temeiu?

Când dl L. Albini fusese întrodus ca proprietariu al institutului şi al diarelor, dsa děduse un act fictiv, prin care recunoşteá, că ar datorî sub anumite condiţiuni 19 500 fl. dlui Dr. Raţiu, care děduse în schimb un alt act, foarte real acesta, recunoscênd, că dsale nu i-se datoreşte această sumă.

În virtutea acelui act fictiv ridică dl Dr. Ioan Raţiu pretenţiunile sale. Cum erá firesc, dl L. Albini, cunoscêndu-şi datoria de a salvá nu numai situaţia materială, ci şi independenţa diarelor naţionale, a refusat sě le satisfacă. Atunci dl Dr. I. Raţiu s'a adresat tribunalelor şi a obţinut de la ele, până la judecarea acestui diferend de ordine civilă, un sechestru asigurator.

Eată cum stau lucrurile. Secuestrul a fost pus în diua de 6 (18) Novembre. Mulţi le cunoscusem de îndată; dar' am credut bine se tacem, fie pentru-că speram o aplanare a neînţelegerei, fie pentru-că procesele civile ale oamenilor de dincolo nu presintă un deosebit interes pentru cei de aci. Altfeliu au credut însě calumniatorii şi bărfitorii, cari au vrut s'arunce, cu acest prilegiu, cu tină în unii din cei mai buni români.

E trist.

În legătură cu acest articol — continuă „Gaz. Tr." — a mai apărut în acelaşi numěr al „Gazetei Poporului" sub titlul „Încă o lămurire în cestiunea naţională" o scrisoare subsemnată de Sept. *Albini* (numit în introducere „secretarul comitetului naţional de dincolo"), în care acesta între altele dice cu privire la secuestrare:

„În cât priveşte afacerea secuestrării „Tribunei", cred că nici dl Dr. Ioan Raţiu nu va susţinê, că a făcut acest pas de teamă, că amicii mei şi eu vom abusá de „Tribuna" pentru a suprimá mişcarea naţională. O cred cu atât mai mult, cu cât este absurd a presupune, că dl Dr. Ioan Raţiu a recurs contra noastră la ajutoriul tribunalelor ungureşti, *pentru ca sě ne împedece cu acest ajutoriu, de a ne împăcă cu Ungurii.* Sechestrarea „Tribunei" constitue în tot casul dovadă, *că în comitetul naţional nu mai esistă vechea armoniă şi unitate de vederi*; causele divergenţelor ivite sunt însě cu totul altele şi sper *că în scurtă vreme se vor dá toate la lumină.* Deocamdată mě mărginesc a arětá, că conflictul n'a fost provocat din partea noastră, (nu, nu, că voi sunteţi *proprietarii!* Red.) că n'am dat noi prilegiul sě se producă, şi nici nu puteam da, după ce „tribuniştii", *contra cărora a început dl Dr. Ioan Raţiu această regretabilă acţiune, sunt aceia cari au promovat mişcarea naţională peste munţi şi au purtat luptă în cele mai grele timpuri* **fără concursul dlui Dr. Ioan Raţiu.**"

Reproducem din „Timpul": *Scrisoarea părintelui Dr. Lucaciu*, care sună: Domnule Director. Recurg la gentileţa D-Voastră, rugându-vě a publicá următoarele:

Manifestaţiunea frumoasă şi ovaţiunile ce s'au făcut causei naţionale cu prilegiul sosirei mele în capitala României, mě îndeamnă, ca fără amânare sě esprim profunda mea mulţumită acelor fraţi, cari m'au surprins cu aceste manifestaţiuni.

Ştiam eu bine, că focul naţionalismului sacru arde aici, ştiam bine, că de sigur în Bucureşti, centrul culturei româneşti, acest sentiment vibrează puternic şi, la prilejurile ce i-se ofer, erumpe în forme maestoase, ca la 14 l. c. Şi dacă eu personal am sě vorbesc de acest incident, spun că această manifestaţie mi-a fost cu atât mai plăcută, cu cât nici am cerut'o, nici am

---

După asta mě ochiază, privind drept în ochii mei. Eu privesc în ochii lui. La un timp se lasă pe şedut şi începe sě plângă. Eu însě am rěmas de tot liniştit şi am somat pe alt şcolariu sě cetiască.

Cu aceasta ocasiune cetiam şi eu din faţa învěţăceilor, că erau unii, cărora faptul meu nu le conveniá, dar' erau unii cari evitau de a mi-se uitá în faţă. N'am observat însě pe nici unul, care sě fi consimţit cu faptul meu.

*

Astfeliu a durat asta timp îndelungat, di de di. Georgiţă mâncá bătaiă regulat: ori erá bun, ori erá rěu. Nu ştiá nici de ce, nici pentru ce, dar' acuşi-acuşi erá scos din scăunia, sě stee în picioare, alta-dată 'l lăsam fără prânz, pe alţii îi trimiteam sě se joace, pe el nu. Când, în postul Crăciunului, toţi şcolarii mergeau sě se cuminece, *tuturora le dedeam ertare*, lui Georgiţă nu, el nici că s'a putut cuminecá!

Sărmanii părinţi: părintele Stoian şi doamna preoteasă ajunseseră sě despereze de mila puinţului lor; eu însě eram nemilos. Nu trece mult şi preotul observă din ce în ce tot mai mult că medicina mea lecueşte. Georgiţă nu mai erá cel de demult. A început a se îmblândí. Eu încă am făcut aceasta observare. Observasem chiar că Georgiţă are pricepere pentru nedreptate; am observat că se abstine de a comite şi el nedreptate faţă de alţii. Nu eram însě în clar: dacă reţinerea lui urmează de frică, ori din pricepere. Casul prim m'ar fi neliniştit pe atâta, pe cât m'ar fi liniştit al 2-lea.

Într'acestea Georgiţă erá la învěţătură ager ça fulgerul. Erá foarte atent. Când le dedeam câte o temă, el o lucrá iute, mi-o arětá; eu însě ca sě mě conving: dacă el o pricepe, bă, îi diceam în ton serios: nu e aşa!

— Ba, da, 'mi respundeá el. Eată aşa am lucrat....

— Acest discurs decurgeá între noi în mod liber, deschis, La urmă însě el totuşi îşi primiá porţiunea îndatinată.

— Convin cu preotul, îl întreb: cum se poartă a casă?

— Mai bine nu se poate.

— Este ascultătoriu?

— Foarte. Însě plânge mult şi amar. Când mumă-sa îl sărută, el începe a plânge şi fuge de a casă.... Ştii ce, învěţătoriule.... te-aşi rugá....

Ce? — trebue sě-l îmblândesc. Preotul tace.... el vedeá că nu cedez.... Georgiţă într'acestea s'a împăcat şi cu colegii lui, nu-i mai bateá..., mergeá regulat la prânz.

*

A ajuns primăvara, scolarii ştiu ceti, scrie Georgiţă ştiá toate despre ce-l întrebam. Nime nu se mai plângeá asupra lui... În unele dile observam în el chiar şi un feliu de melancholiă... se separă de alţii. Când ceialalţi merg a se jucá, Georgiţă remâne singur la locul sěu. Nu ştiam ce va sě însěmne asta... vine timpul cuminecăturei.

'Mi-aduc a minte, că erá aproape de Sâmbăta florilor, am dat scolarilor ca temă sě scrie vre-o construcţiune pe tablă. Chiăm pe Georgiţă sě scrie pe tablă o construcţiune. El scrie pe tablă, din cuvênt în cuvênt, următoarea construcţiune: „*Cel ce se pocăeşte, aceluia i-se iartă.*" Eu privesc la tablă, dar' emoţiunea internă mě sileşte sě-mi întorc capul în laturi, ca sě nu o observe Georgiţă.

— Ceteşte! — îi dic.

— El începe a cetí şi erumpe în plâns.

— Ce-ţi este? — mě rěstesc şi plec spre dînsul.

El îmi întinde grumazii şi-mi dice: „Eată-mi capul, loveşte, omori, fă ce vrei, însě dă-mi ertare! Toţi mi-au dat ertare: şi părinţii, şi rudeniile, toţi... dă-mi-o şi tu, ca sě pot merge şi eu la cuminecătură!...

Atunci eu slobodii mâna cu blândeţă pe capul lui şi-i aşedam cu ea negrul pěr, ear' el o prinde şi o sărută cu foc... observ, că din ochii lui se scurg nişte stropi de lacrimi... eu îi şterg de pe faţa lui rumenă......

Ei, nici eu nu sunt construit din peatră.

Ferice este muncitoriul care ajunge a gustá rodul muncei sale!

„*Uciteli*" (Învěţătoriul)
Foaiă şcol. sěrb.

aşteptat'o şi însumi m'am putut convinge că este o espresiune spontanee a fraţilor şi amicilor mei români.

Nu pot negă, că de când mê aflu aici vêd că toate inimile bine simţitoare sunt solidare şi că astădi stindardul naţional fâlfâe aici mai mândru şi mai curat de cât ori-când.

Nisuinţa luptătorilor naţionali din Ungaria şi Transilvania a fost ani de dile sê ajungem la o perfectă solidaritate şi armonie de vederi relative la scopul acţiunii naţionale, pre cum şi la mijloacele şi direcţiunea pentru realisarea acestui scop. Astădi mai mult de cât ori-când simţim necesitatea susţinerii acestei solidarităţi, care s'a întrupat în comitetul nostru naţional ales la 1892. Aceasta solidaritate, resultatul unei munci nobile şi desinteresate, nu este nici de cum primejduită astădi În lupta grea pentru biruinţa ideii naţionale toţi am combătut şi toţi am sângerat: Raţiu, Brote, Coroian, Albini, Popovici împreună cu noi toţi ceilalţi am fost şi suntem la locul nostru, pre cum a poruncit şi porunceşte marele interes naţional. Şi intima noastră solidaritate politică nu se va sfărîmă prin nici un feliu de intrigi şi cu atât mai puţin prin cestiunea pur materială, care stă adi la Sibiu în faţa tribunalului. Sunt încredinţat, că presa română nu va contribuî nici ea, ca aceasta solidaritate sê fie tocmai din acest incident periclitată.

Condus de ideile arătate aici, doresc sê fiu considerat de fraţii mei români ca stând în serviciul solidarităţii, cu scop ca sfântă noastră causă sê-'şi poată reluă neturburat mersul ei falnic.

În acest spirit şi esprimând încă odată frăţescul meu salut şi adânca mea mulţămire tuturor fraţilor şi amicilor mei români, sunt, dle director, al dv. etc.

Bucureşti, 18 (30) Decembre 1895.

Ca un frate dulce,
Dr. Vasile Lucaciu.

Austro-Ungaria.

Organisare de model. Faţă cu volnicíile celor de la putere comitetul central al partidului poporal aleargă fără preget întru apêrarea aderenţilor sêi. Spre ilustrarea acesteia reproducem din „Alkotmány" următoriul apel cătră aderenţii partidului:

„Din mai multe părţi au sosit la biroul central al partidului plânsori, că autorităţile publice *confiscă tipăriturile* partidului poporal, *fac perchisiţiuni domiciliare* şi merg cu volnicíile atât de departe, în cât dictează chiar pedepse în bani asupra acelora, la cari află tipărituri de ale piroului central. În afacerea aceasta plebanul-abate Ioan Molnár, conducêtoriul biroului, a fost în persoană la ministeriul de interne şi l'a întrebat, că oare cu a lui ştire şi învoire se comit lucrurile descrise? Ministrul a declarat, că nu are nici-o cunoştinţă despre aceste lucruri şi a promis, că dacă 'şi va căstgă informaţiuni esacte va luă disposiţiuni pentru pedepsirea abusurilor.

Aderenţii partidului poporal sê raporteze deci inmediat biroului central ori-ce şicanări la cari ar fi espuşi din causa tipăriturilor de ale partidului poporal, ear' biroul va transpune forului competent toate plânsorile. *Sê nu sufere nimenea a i-se face nedreptate, ci pe cale legală sê-şi caute dreptul fără teamă.*"

Dar' noi românii la câte şicane şi nedreptaţiri suntem espuşi pentru toate nimicurile şi de câte-ori le vine la socoteală celor de la putere?! Ale noastre drepturi cine le ia în apêrare?

Propagatorii ireligiosităţei. Sub acest titlu „Alkotmány" spune pe basa raportului primit de la un corespondent al sêu, că matriculantul din Bán-Horváth în calitatea de oficiant al statului îndeamnă poporul la ireligiositate. Propagă poporului publice şi fără nici un scrupul, că *actul cununiei bisericeşti e curată comedie* şi hocus-pocus, care e absolut fără nici o trebuinţă. Sfătueşte însurăţeii sê nu-şi insinue şi preotului voinţa de a se căsători şi sê nu se cunune şi în biserică. Resultatul acestor pêcătoase sfătuiri a fost, că în dilele trecute nesosind la timp adeverinţa despre vestirile ce erau a se face şi în comuna miresei, pârechia de însurăţei saturată cu sfaturile păgâne ale matriculantului nu numai la cununia religioasă n'a mai reflectat, dar' n'a mai vrut sê ştie nimic nici de căsătoria civilă, ci au declarat matriculantului, că ei nu vor mai aşteptă după sosirea adeverinţei şi nu le mai trebue nici căsătoria civilă, ci vor trăi în concubinat.

Frumoase resultate ale mult lăudatei instituţiuni a căsătoriei civile!

Festivităţile de anul nou la Budapesta. Din incidentul anului nou Gregorian, deputaţii liberali aflători la Pesta s'au grăbit şi de astădată sê asigure pe capii lor parlamentari despre credinţa şi devotamentul ce li 'l păstrează. Şirul felicitărilor s'a început la presidentul partidului liberal baronul *Podmaniczky* Frigyes, unde rolul de orator a fost interpretat de ministrul de justiţie *Erdélyi*. De la Podmaniczky convoiul a mers la ministrul-president baron *Bánffy* Dersö, pe care l'a felicitat *Berzeviczy* Albert, după asigurările reciproce de aderare şi dragoste felicitanţii au tras spre parlament, unde presidentul dietei *Szilágyi* Dezsö îi şi aşteptă deja. Ovaţiunea festivă a comis'o domnul *Münnich* Aurel. Toate ovaţiunile pre cum şi rêspunsurile merg pe unul şi acelaşi calapod. Felicitandul se laudă cu „izbândile" partidului liberal, cu introducerea legilor politice-bisericeşti, apoi „se află îndemnat" de a declară în numele compatrioţilor sêi, că aceste izbândi fără respectivul felicitat nici că se puteă seceră. Acesta apoi la locul sêu „modest", ca aproape toţi domnii de la putere, „se află îndemnat" a declară, că toate cele amintite de oratorul cutare nu se puteau duce la îndeplinire fără sucursul partidului liberal. Atâta e tot. Ca ceva specimen demn de amintit este o frasă comisă de ministrul Perczel: *că Ungaria în ăşti doi ani din urmă a progresat ca un secol.*

Membrii partidului apponyist încă s'au adunat din incidentul dilei de anul nou, după cum a declarat presidentul partidului Horánszky Nándor, „nu ca sê arangeze ovaţiuni potemkiniane, ci ca din incidentul anului nou sê-şi interpreteze reciproc sentimentele. Estragem din vorbirea ocasională a lui Horánszky următoriul pasagiu: „Situaţiunea actuală a patriei noastre ne arată tipul monstru al unei stări distruse. Ordinea socială este resvrătită, pacea între naţionalităţi este tulburată, unitatea de stat e atacată, ţeara e bântuită de lupte confesionale, neajunsurile economice s'au înmulţit, încrederea dintrê tron şi naţiune s'a slăbit, autoritatea parlamentară e subminată, relaţiunile de partid au degenerat cu totul, respectarea legilor e zguduită, drepturile şi libertăţile cetăţeneşti sunt ştirbite, cu un cuvênt vieaţa publică a devenit speluncă egoismului şi a forţei brutale."

Străinătate.

Situaţiunea în Turcia. (Köln, 2 Ianuariu.) Lui „Kölnische Zeitung" i-se raportează din *Erzerum*, că *episcopul armean de acolo* la ordinul guvernului a fost deţinut şi escortat la Constantinopol. Episcopul a fost îndrumat sê se aţină în Ierusalim. Pentru prevenirea turburărilor s'au luat toate disposiţiunile de precauţiune. Se crede, că episcopul a fost conducêtoriul mişcărei armene.

(Constantinopol, 2 Ianuariu.) Ambasadorii au urgitat rêspunsul Porţei la ofertul lor de a întreveni pentru pacificarea revoluţiunei din *Zeitun*. Rêspunsul nu s'a dat încă şi se crede, că acela va fi *negativ*.

În corpul al 4-lea de armată, fiind-că unele batalioane de redifi par a fraternisă cu poporaţiunea, s'au dispus schimbări dislocaţionale şi transferări. Susţinerea trupelor de redifi întimpină foarte mari greutăţi materiale, aşa că ministrul de rêsboiu a propus eliberări de sub arme în dimensiuni mari. Contra acesteia însê autorităţile provinciale protestează şi se opun, indigitând la împregiurarea, că liniştea nu e încă restabilită.

E generală indignaţiunea, că liniştea în provincii încă nici acum nu e restabilită. Numêrul armenilor căduţi în luptele şi turburările din ultimele trei luni se evaluează la *100.000* chiar şi din partea acelora, cari judecă objectiv asupra situaţiunei. Familiile celor căduţi sunt în cea mai mare miserie. Acţiunea de ajutorare pusă la cale de guvern abia în unele locuri are efect.

Vestea, că un vas de rêsboiu american ar fi bombardat Mersina, nu se confirmă. Deasemenea şi vestea despre ocuparea Zeitunelui; numai o casarmă din vîrful unei coline a cădut în posesiunea turcilor. Insurgenţii s'au retras pe un platou din dosul oraşului, asupra căruia trupele turceşti dau focuri cu scop de a'l luă în posesiune.

Sub auspiciile ţarului. (Sofia, 2 Ianuariu.) Se dice, că generalul rus *Obrutcev* va sosi aici, ca sê fie martor ocular al actului de trecere a prinţului *Boriş*, despre ce va avê sê raporteze ţarului.

Reorganisarea armatei sêrbe. (Belgrad, 2 Ianuariu.) În şedinţa de eri a scupcinei, după discursurile avêntate rostite de presidentul *Garaşinin* şi de Gvordici, deputat liberal, s'a primit cu aclamaţiune generală *proiectul de lege despre reorganisarea armatei* Ministrul-president Novacovici şi ministrul de rêsboiu Franassovici în decursul şedinţei a presentat regelui spre sancţionare projectul votat. La re'ntoarcere Novacovici a comunicat scupcinei mulţumita regelui pentru patriotica concordie a deputaţior. S'a mai votat prolungirea budgetului din 1895 pe anul 1896, — după care presidentul a enunţat amânarea şedinţelor până la 16 Ianuariu.

Situaţiunea în Creta. (Athena, 2 Ianuariu.) Comitetul cretean revoluţionar a făcut întrebare la corporaţiunile consulare de aici, că poate oare contă la spriginul lor? În cercurile diplomatice se crede, că rêspunsul va fi negativ, ceea-ce va contribuî mult la suprimarea mişcărei.

Din altă parte se spune, că insurgenţii au declarat, că *nu vor depune armele.*

Cronică.

Timişoara, 3 Ianuariu n.

Dar de Crăciun. În diua de ajun (Dumineca ce vine) la 2 oara d. a. *damele române din Timişoara* vor distribuî vestminte de earnă şcolarilor de părinţi sêraci; se vor îmbrăcă complet dece şcolari şi dece fetiţe de la şcoala noastră confesională. Actul însuşi se va petrece în şcoalele noastre confesionale din suburbiul *Fabric.* Nobilul şi umanul fapt ne impune datorinţa, ca în numele micuţilor sê mulţămim şi noi distinselor dame române, în deosebi doamnei presidente *Mărioara Putici,* ear' onor. public care a contribuit cu ocasiunea petrecerei din Novembre, arangiate spre acest scop, afle-şi mângăierea sufletească, binemeritată, în însuşi actul uman a cărui reuşită au promovat'o.

Fidanţare. Amabila domnişoară Maria *Pepa,* fiica venerabilului preot şi asesor consistorial George Pepa, s'a fidanţat cu învêţătoriul Simeon *Rezvan* în *Domaşnia.*

Sdrobită de tren. Vêduva Maria Drăgănescu din comuna Şoimuş comitatul Aradului s'a dus în 26 l. c. întrê 5 şi 6 oare seara din Lipova la Şoimuş. Fiind întunerec, nefericita femeiă n'a putut vedê trenul care se apropiá, şi nici maşinistul n'a vêdut'o. Astfeliu când voiá femeia sê treacă peste calea ferată, trenul în iuţimea sa a apucat'o şi a sdrobit'o în bucăţi.

Reuniunea femeilor române din Zêrneşti şi jur învită la balul ce se va arangiá Marţi în 26 Decembre st. v. (a doua di de Crăciun) în sala edificiului şcolar din Zêrneşti. Începutul la 8 oare seara. Preţul de întrare la bunăvoinţa P. T. publicului.

Lacul din Geneva — periclitat. Pe bieţii locuitori ai Genevei îi ameninţă pericolul de a perde frumosul lor lac numit lacul de Geneva. E drept că evenimentul acesta se va întêmplă abia după 64.000 de ani, dar' cu toate acestea genevezii se tem mult. Profesorul Forel din Lausanne a calculat că peste 64.000 de ani pe teritoriul lacului de Geneva vor fi cele mai frumoase lanuri. Genovezii îngroziţi de pericolul „iminent" abia au putut fi liniştiţi.

Teribilă cină. În *Paris* o familiă de doi memdri, bărbat şi nevastă, în dilele trecute avûse o cină dintrê cele mai teribile. Pârechia s'a aşedat liniştită la masă, şi nevasta tocmai erá sê împartă cina pe tăiere, când observă cu groasă, că pe măsaiu se aflau nişte pete roşii, cari sêmănau foarte mult cu sângele. Privind mai atent la aceste pete, observă că acelea se înmulţesc tot mai mult. Astfeliu priviá înfiorată la îngrozitoarea enigmă, când la un picur mai mare observă ambii, că *sângele* picură de la plafondul odăiei. Au chiămat îndată pe houssieriul şi l'au trimis la chiriaşul din odaia de asupra lor sê afle rostul acestui curios cas. Aici uşa erá încuiată şi nimenea nu veniá sê deschidă. S'a avisat poliţia, carea apoi o spart uşa şi — în odaie pe un scaun şedeá amorţit bêtrânul chiriaş *Aubry* cu gâtul tăiat şi cu vinele despicate. Briciul erá cădut pe podele. Picurii căduţi pe masa din odaia de sub el, erau din sângele ce străbătûse prin subţirele plafond.

† **„Gazeta Poporului."** Aflăm din „Epoca" ce ni-a sosit astădi, că „Gazeta Poporului" şi-a sistat apariţiunea. Motivul încetărei este detragerea spriginului din partea fundatorilor ei. Cu toate, că deputatul dietal din Teleorman, Procopiu, s'a oferit sê acopere el singur dificitul, totuşi „indignarea celor de faţă a fost atât de mare", în cât s'a decretat înmormêntarea ei.

Posta Redacţiunei.

Dlui J. B. Selişte. Losul Dtale nu s'a tras.

Abonament nou
la
DREPTATEA

Cu diua de 1/13 Ianuariu 1896 deschidem nou abonament, și invităm pe onor. abonenți, a căror abonamente au espirat, sĕ binevoiască a-și renoí abonamentele cât mai de timpuríu, ca sĕ nu fim siliți a întrerupe espedițiunea, cât și pentru a ne putè orientá cu privire la numĕrul de lipsă al foilor, ca sĕ putem serví tuturor abonenților cu numeri completi.

Numeri de probă trimitem ori-când, ori-cui, care va cere.

Ca în trecut, așa și în viitoriu „Dreptatea" va rĕmânè fidelă apĕrătoare a drepturilor naționale politice ale poporului român pe basa programului de la 1881 al partidului național român.

„Dreptatea" va continuá a lămurí situațiunea noastră internă, — va încungiurá polemiile personale, oferind o lectură interesantă scrisă în limbagiu ușor de înțeles.

„Dreptatea" totdeauna va aduce repede știrile cele mai proaspete, cu ajutoriul telefonului.

Prețurile de abonament rĕmân cele vechi, și adecă cele mai eftine pentru o foaiă de di:

Pe un an întreg 10 fl. = 40 franci
Pe 1/2 de an 5 fl. = 20 franci
Pe 1/4 de an 2 fl. 50 cr. = 10 franci
Pe o lună 85 cr. v. a.

Tuturor colectanților de abonamente le oferim un esemplariu gratis, după 5 abonenți cu plată; le stă colectanților în voiă liberă a cere (al 6-lea exemplar) ori în natură, ori a se desdauná în bani cu prețul exemplariului al 6-lea.

Apelăm la zelul național al onoratei preoțimi și învĕțătorimi, rugându-i sĕ animeze poporul la abonament, și astfeliu sĕ lățiască foaia noastră în popor, ca și popurul sĕ cunoască și învețe politică și a-și apĕrá drepturile sale.....

Rugăm, ca adresa abonentului sĕ se scrie curat și legibil, numindu-se posta ultimă.

Pentru efectuirea abonamentelor recomandăm folosirea mandatelor postale (posta utalvány).

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea."

Bursa de Budapesta din 2 Ianuariu 1896.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	(sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000	„	4%	—.—
„ „ coroane ung.	„	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876	„	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur.	„	4 1/2	129.—
„ „ „ „ „ „ arg.	„	4 1/2	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.			140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „			140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung.	(sc. de d.)	4 1/2%	100.75
„ „ „ „ croate	„	4 1/2%	102.50
Benuri rur. ung.	„	4%	96.25
„ „ croate	„	4%	97 —
Obl. regul. Tisei (Seghedin)		4%	143.75
„ hipot. croate 100		5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100			—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct.		4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.		4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul.		4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov.		4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)		4%	122.50
„ în coroane			98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.		4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „		5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „		5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „			198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „			198.—
Obl. oraș Budapesta 1890		4 1/2%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5 1/2%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4 1/2% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4 1/2% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5 1/2%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4 1/2% em. VI.	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4 1/2%	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4 1/2%	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. 6%	122.—
„ cu prem. sĕrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega 5%	140.—

Sorțuri private.

Împrumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire	12.75
„ „ „ „ (st. austr.)	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 2 Ianuariu 1896.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănățan vechiu	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănățan „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănățan „	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănățan „	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	—.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sĕrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 2 Ianuariu 1896.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vcnturat per 100 chil.		6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.		5.70—5.75

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara